

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1985. augusztus 10. küls z o m b a t
-----

sk0001 4 230 mtik1003

két rövid hír

nevük: hirosima, nagaszaki

viborg /dánia/, 1985. augusztus 10. /ap/ - több dániai városban különböző állampolgárságu békeaktivistákat vettek őrizetbe pénteken, mert nem hajlandók azonosítani magukat és valamennyien hirosimát vagy nagaszakit adták meg nevükként. az egyik őrizetbe vett lány, egy holland állampolgár a bíróságon sem volt hajlandó igazolni személyazonosságát és közölte: hirosima a neve. „1945 augusztus 6-án születtem. a föld állampolgára vagyok.„ a rendőrség hatvankilenc személy ellen indított eljárást. valamennyien nemzetközi pacifista találkozókra jöttek. az őrizetbe vett külföldieket - közölte a rendőrség - ki fogják utasítani az országból.

Lopott festmény

amszterdam, 1985. augusztus 10. /afp/ - az amszterdami rendőrség megtalálta jan van goyen xvii. századi németalföldi mester egy nagyon értékes festményét, amit idén áprilisban angliában elloptak. szakértői becslések szerint a kép legalább egymillió holland forintot ér. a kenti rendőrség jelzése alapján leplezték le az amszterdami nyomozók azt a két brit állampolgárt, akik benne voltak a képlopásban.

ku pi

07.03 100885 1144

7

-.-

sk0002 4 230 mtik1004

kubai tiltakozó jegyzék

havanna, 1985. augusztus 10. /mti/ - a kubai külügyminisztérium pénteken diplomáciai jegyzékben tiltakozott az egyesült államok havannai érdekképviselői irodájánál amiatt, hogy csütörtökön az amerikai légierő egyik - sr-71 típusu - kémrepülőgépe megsértette az ország légterét.

az amerikai repülő nyugat felől behatolva keleti irányban haladt el az ország területe felett, majd visszafordulva ismét belépett a kubai légtérbe, nyugat felé is végigrepülte azt, majd visszatért az egyesült államok szárazföldi területére. a felderítő gép a fontosabb kubai városok felett repült el, és hangrobbanásaival háborgatta a lakosságot - mutat rá a jegyzék.

a jelenlegi amerikai kormányzat hivatalba lépését követően először 1983-ban, s csütörtök délelőtt immár az ötödik alkalommal sértették meg az ország szuverenitását ilyen, nagyhatalmi magatartást tükröző cselekedettel. ezek célja az, hogy megfélemlítsék a kubai népet és engedelmességre bírják annak vezetőit - hangsúlyozza a diplomáciai okmány.

a kubai kormány nem számít arra, hogy az amerikai hatóságok megkülönböztető figyelmet szentelnek majd a mostani jegyzéknek, tekintettel a korábbi esetekre és különösen arra, hogy ilyen jellegű ellenséges cselekedet az amerikai kormány legfelsőbb szintű végrehajtó szerveinek az utasítására történhet csak meg - folytatódik a jegyzék. a kubai kormány tisztában van azzal is, hogy az egyesült államok kormánya aggodalommal szemléli a latin-amerikai és karibi népek egyre növekedő és megszilárduló nemzeti öntudatát. jelenleg ugyanis tovább nem halogatható az igazságtalan nemzetközi gazdasági rend megszüntetése és egyre világosabbá válik, hogy nem sorsszerű és végleges az egyesült államok kizsákmányoló hegemoniája - hangsúlyozza a jegyzék.

a mostani amerikai politikát meghatározó, eszméket nélkülöző gondolkodásmód fenyegető akciók végrehajtásában ölt testet. az egyesült államok kormánya a jelek szerint nem kíván lemondani a kubai nemzeti szuverenitás ismételt megsértéséről, s - tévesen - feltételezi, hogy azt mindig is büntetlenül megteheti - mutat rá végül a kubai jegyzék.

sr/hl pi

07.10 100885 2151

1

-.-

sk0003 4 230 mtik1005

ujabb mérgezett borok

düsseldorf, 1985. augusztus 10. /reuter/ - újabb négy borfajtában, köztük egy 1979-es évjáratuban találtak fagyálló folyadékot az nszk-ban, s ezzel már harmincra emelkedett a mérgezett nyugatnémet borok száma - közölte észak-rajna-vesztfália tartomány mezőgazdasági minisztériuma.

az édesítőszerként a borhoz kevert fagyálló folyadék, a dietilén-glikol elsősorban az agy- és a májsejteket támadja meg, nagyobb mennyiség fogyasztása halállal is végződhet. eddig több millió palack borban találtak fagyállót, zömük - mintegy 360 fajta - ausztriából származott.

wr pi

07.17 100885 0614

-.-

sk0004 4 230 mtik1006

dél-afrika

brasília/bronn/new york/genf, 1985. augusztus 10. /ap/reuter/taszsz/ - a brazil kormány pénteken megtiltotta fegyverek és olajtermékek szállítását dél-afrikába, valamint felfüggesztette a pretoriával fenntartott kulturális és sportkapcsolatokat.

az elnöki rendelet indoklása szerint brazília azért folyamodott ehhez a lépéshez, mert a fajüldözés és faji elkülönítés rendszere ellentmond a lelkiismeretnek és az emberi méltóságnak, s a dél-afrikai kormány elnyomja a feketebőrű lakosságot, brazília azonban egyelőre nem foglalkozik a diplomáciai viszony megszakításának gondolatával, s az említett árucikkek kivételével továbbra is engedélyezi a dél-afrikához fűződő kereskedelmi kapcsolatokat.

pik botha dél-afrikai külügyminiszter nem volt hajlandó részletekbe menő nyilatkozatot tenni, miután nyugat-európában amerikai, brit és nszk-beli politikusokkal, illetve diplomatákkal találkozott. mindössze annyit mondott, hogy kormánya „megfontolás tárgyává teszi az óvatos reformprogram továbbvitelét,„. Larry speakes fehér házi szóvivő olyan jóslatokba bocsátkozott, hogy pretoria hamarosan „bizonyos változtatásokat hajt végre politikájában,„.

3

az ENSZ emberi jogokkal foglalkozó, genfi székhelyű albizottsága meghívta Nelson Mandela feketebőrű polgárjogi harcost, hogy számoljon be a testület előtt az emberi jogok dél-afrikai helyzetéről. A meghívást a pretoriai hatóságoknak juttatták el - tekintve, hogy Mandela évek óta dél-afrikai börtönben raboskodik.

New Yorkban az ENSZ apartheid-ellenes különbizottsága külön ülésen emlékezett meg a dél-afrikai és namibiai nők harcával való szolidaritás napjáról.

kj pi

07.20 100885 1668

-.-

sk0005 4 230 mtik1007

chile - tiltakozó nap

Santiago, 1985. augusztus 10. /mti-reuter/ap/upi/afp/efe/ - mintegy száz embert vettek őrizetbe a chilei karhatalmi erők a fővárosban pénteken lezajlott tiltakozó felvonulások résztvevői közül. Az utcai összecsapások során hatan megsérültek.

Az akciót a dolgozók országos parancsnoksága nevű szakszervezeti szövetség, a kereszténydemokrata diákszövetség és a baloldali pártokat tömörítő népi demokratikus mozgalom kezdeményezte. A tüntetők elsősorban azoknak a rendőröknek a bíróság elé állítását követelték, akiknek szerepük volt három baloldali személy márciusi meggyilkolásában. A felvonulók között volt a három meggyilkolt özvegye is - közülük kettőt őrizetbe vettek.

Santiagoóban három helyen - az egyetem jogi karának környékén, a főtéren, valamint az elnöki palota közelében - csoportosult a tömeg, amelyet a rendőrség csak könnygázzal, vízágyúkkal és gumilövedékekkel tudott szétoszlatni. Ugyancsak összecsapások voltak tüntetők és karhatalmi egységek között Valparaisóban és Concepciónban.

Az éjszakai órákban egy ellenálló szervezet tagjai felrobbantottak több elektromos távvezeték-oszlopot, aminek következtében megszakadt az áramellátás a csendes-óceán mentén

hosszan elterülő ország mintegy 1600 kilométeres középső szakaszán - beleértve a fővárost is. Ekkor az áram nélkül maradt Santiagóban sok lakás ablakában gyertyákat gyújtottak a Pinochet-rezsim terrorjának áldozatai emlékére.

kj pi

07.52 100885 1465

-.-

sk0006 4 230 mtik1008

kisértetek moratóriuma - pravda

Moszkva, 1985. augusztus 10. /mti/ - Washington nem adott pozitív választ a Szovjetunió fontos kezdeményezésére, arra a kötelezettségvállalására, hogy augusztus 6-tól egyoldalúan felfüggeszt mindenfajta nukleáris robbantást - állapítja meg Szombati számának vezércikkében a Pravda.

Amerikai részről máig is azzal vannak elfoglalva, hogy valamiképpen megpróbálják igazolni, miért nem követi az Egyesült Államok a Szovjetunió példáját. Washington teljesen alaptalanul propaganda-fogásnak minősítette a Szovjet lépést, majd ismét elővette azt a régi, hamis állítást, hogy a nukleáris robbantások moratóriumának betartását lehetetlen ellenőrizni.

A Pravda cikke Washingtonnak a nukleáris robbantások beszűntetésével kapcsolatos álláspontját egyszerűen szabotázsnek minősíti. E magatartás mögött az a szándék húzódik meg, hogy megbontsák a kialakult erőegyensúlyt, katonai fölényt érjenek el a Szovjetunióval és más szocialista országokkal szemben. Ezért utasította el az Egyesült Államok a Szovjetunió legutóbbi javaslatát is, amely a jelenlegi bonyolult nemzetközi helyzetben felcsillantotta a nukleáris fegyverkezési hajszá megfékezésének esélyét. A Szovjet javaslat, hogy mindkét ország vállalja a moratóriumot, könnyen megvalósítható lett volna, nem kellett volna hozzá sem előzetes tárgyalások, sem különleges ellenőrző módszerek, csupán jóakarát, a példa követésére irányuló készség.

8

az egyesült államok azonban most ismét, már sokadszor, bebizonyította, hogy nem hajlandó alkotó szellemben, konkrétan megvitatni, s még kevésbé megoldani a nukleáris fegyverzet korlátozásával kapcsolatos kérdéseket. ismét megmutatta, hogy semmibe veszi a világ népeinek, a nemzetközi biztonság az érdekeit - szögezi le a pravda vezércikke.

fl/hl pi

07.57 100885 1809

-.-

sk0007 4 230 mtik1009

rövid hírek

szovjet hajók tunéziai látogatása

moszkva, 1985. augusztus 10. /taszsz/ - szovjet-tunéziai megállapodás alapján két szovjet nagy tengeralattjáró elhárító hajó, a „krasznij krim”, és a „krasznij kavkaz”, tesz hivatalos, baráti látogatást tunisz kikötőjében, augusztus 12. és 16. között.

ceausescu - strauss

bukarest, 1985. augusztus 10. /agerpres/ - nicolae ceausescu, a román kp főtitkára, államfő pénteken a fekete-tengerparti neptun üdülőhelyen fogadta franz josef strausst, a nyugatnémet csu elnökét, bajor miniszterelnököt. a megbeszélésen többek között a román-nyugatnémet kapcsolatokról, ezen belül a két ország harmadik piaci együttműködésének fejlesztéséről volt szó.

gyújtóbombák az expressz-vonaton

belfast, 1985. augusztus 10. /reuter/ - négy gyújtóbomba robbant fel pénteken a belfast és dublin között közlekedő expressz-vonaton. egy névtelen telefonáló az ir nemzeti felszabadító hadsereg /inla/ nevében közölte több belfasti rádióval, hogy robbanó szerkezeteket helyeztek el a vonaton. személyi sérülés nem történt, mert az utasokat azonnal leszállították, és a gyújtóbombák csak ezután robbantak fel. az inla az észak-írországi brit fennhatóság megszüntetéséért harcol.

fiatalok munkanélkülisége

7

stockholm, 1985. augusztus 10. /taszsz/ - a svéd fővárosban pénteken véget ért a fiatalok munkanélküliségével foglalkozó nemzetközi konferencia. a négynapos tanácskozásra negyven országból érkeztek szociológusok, közgazdászok és szakszervezeti képviselők, s jelen voltak a konferencián több nemzetközi szervezet küldöttei is. a résztvevők egyebek között azt vizsgálták, hogy miképp lehetne feltárni azokat a lehetőségeket, amelyek révén a munkaképes fiatalok álláshoz juthatnának. a résztvevők által közölt hivatalos adatokból kitűnik, hogy számos nyugat-európai országban a munkanélkülieknek mintegy a felét a 25 év alatti korosztályok alkotják.

spanyolország - abortusz

oviedo, 1985. augusztus 10. /reuter/ - spanyolországban pénteken végrehajtották az első két hivatalosan engedélyezett művi terhességmegszakítást. a műtétet az észak-spanyolorzági oviedóban végezték két huszonéves nőn. az ibériai országban pénteken lépett hatályba az törvény, amely nem tiltja többé az abortuszt, ha megállapítható, hogy a terhesség, illetve a szülés veszélyezteti az anya életét, a méhmagzat deformálódott, vagy ha a terhesség nemi erőszak következménye.

ps pi

08.06 100885 2450

-.-

sk0008 4 230 mtik1010

ii. jános páp

lome, 1985. augusztus 10. /mti-afp/ - afrikai körutja keretében ii. jános páp szombaton togóból az elefántcsontpart köztársaság fővárosába, abidzsánba utazott. az egyházfő harmadszor tesz látogatást az afrikai földrész több országában.

togóban a pápa főként a katolicizmus és az afrikai hagyományos vallások, köztük a naiv természetmagyarázatot alapuló animizmus viszonyáról beszélt.

abidzsánban az egyházfő felavat egy modern stílusban épített katedrális és fogadja őt felix houphouët-boigny államfő.

ps pi

08.21 100885 0567

8

-.-

sk0009 4 230 mtik1011

falkland/malvin-/-szigetek

buenos aires, 1985. augusztus 10. /mti-afp/ - az ensz-nek a gyarmati ügyek megoldására alakított különbizottsága pénteken közvetlen tárgyalásokra szólította fel argentinát és nagy-britanniát a falkland/malvin-/-szigetek ügyében. a 20 szavazattal, 4 tartózkodás mellett elfogadott határozatban a bizottság aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nagy-britannia katonai célok szolgálatába állítja az atlanti-óceán déli térségében fekvő szigetcsoportot.

mint emlékeztetés, argentina 1982-ben megszállta a spanyol nevében malvinoknak, angolul falklandoknak nevezett szigetcsoportot, amely brit gyarmat, de argentina már régóta magáénak igényli. a szigeteket a britek rövid harcok után visszafoglalták. azóta london hallani sem akar a szigetcsoport hovatartozásának argentina által szorgalmazott megvitatásáról. a brit kormány ehelyett úgy döntött, hogy megerősíti katonai jelenlétét a szigeteken. májusban át is adták azt a központi repülőteret, amely lehetővé teszi nagy katonai szállító gépek leszállását.

dante caputo argentin külügyminiszter elégedettségét hangoztatta, miután az ensz-bizottság elfogadta a három latin-amerikai állam - kuba, chile és venezuela - által benyújtott javaslatot.

kj pi

08.26 100885 1249

-.-

sk0010 4 230 mtik1012

kb-határozat az oktatási reformról /1.rész/

moszkva, 1985. augusztus 10. /mti/ - az szkp központi bizottsága a gorkiji terület konkrét példáján vizsgálta az általános és középfokú oktatási reform végrehajtásának menetét, a pártszervezetek ezzel kapcsolatos munkáját. a testület általános érvényű, rendkívül bíráló hangvételű határozatot hozott, felsorolva mindazokat a hiányosságokat, amelyeket fel számolni az oktatási reform végrehajtása érdekében.

a határozat mindenekelőtt rámutat arra, hogy a gorkiji terület pártbizottsága és végrehajtó bizottsága nem foglalkozik a szükséges aktivitással az oktatási reform végrehajtásával, a megfelelő

7

intézkedések végrehajtásához hiányzik a kellő kitartás. nem javult az oktatási intézmények pártirányítása. ennek következménye, hogy az oktatási intézmények és irányító szervek változatlanul a régi, elavult módszerek alapján dolgoznak, amit formalizmus, a százalékok utáni hajszája jellemez. a módszertani segédanyagok alig nyújtanak segítséget a tanárok munkájához. a pártszervezetek nem ismerik kellően az iskolák, szakközépiskolák és technikumok életét, keveset foglalkoznak az oktatási intézmények vezetőivel, szakmai és eszmei-politikai nevelésükkel.

az oktatási reform egyik központi eleme a munkára nevelés, ám a pártszervezetek és a bázisüzemek - a kezdeti lendület után - elhanyagolták ezt a kérdést. ennek következményeként a tanulók több mint 30 százaléknak nincs biztosítva az új tanrendben meghatározott üzemi munkahely.

bírálja a határozat a tanári kollektívákat is, amiért nem gyakorolnak kellő befolyást a családi nevelésre. a serdülő fiatalok közül sokan illetlenül viselkednek a közösségben, tiszteletlenek az idősebbekkel szemben.

Lassan halad az óvodák és bölcsődék építése, bár a társadalmi igény növekszik irántuk. rendszeresen nem készülnek el a tervben előirányzott szakközépiskolák, nem használják fel az arra fordítható pénzüsségeket.

a dokumentum kitér arra is, hogy a közoktatási minisztérium, a középfokú szakoktatásért felelős állami bizottság, a pedagógiai tudományok akadémiaja, a felső- és középfokú oktatási minisztérium, a köztársaságok illetékes minisztériumai és főhatóságai késnek az új módszertani anyagok kidolgozásával. ezeknek az intézményeknek a pártszervezetei gyengén ellenőrzik az apparátus munkáját. /folyt./

kr/hl pi

09.43 100885 2355

3

-.-

sk0011 4 230 mtik1013

kb-határozat az oktatási reformról /2.rész/

az szkp kb határozott lépéseket követel a pártszervezetektől a hiányosságok felszámolása érdekében. több alkotó kezdeményezésre, nagyobb foku szervezethez, felelősségre, felelősségre van szükség az oktatási intézményekben, hogy mindenki képes legyen megvalósítani saját területén az oktatási reform célkitűzéseit - mutat rá a dokumentum.

kr/hl pi

09.44 100885 0430

-.-

sk0012 4 230 mtik1014

francia parlament - rendkívüli ülészak

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1985. augusztus 10. /mti/ - mitterrand elnök rendkívüli ülészakra hívta össze a francia parlament két házát, a nemzetgyűlést és a szenátust, hogy újra tárgyalják az új-kaledóniára vonatkozó és már elfogadott törvénynek azt a paragrafusát, amelyet az alkotmányjogi tanács alkotmányellenesnek nyilvánított. a rendkívüli ülészak hétfőn kezdődik.

a vitatott paragrafus az új-kaledónián megválasztandó regionális tanácsok tagjainak számát határozza meg s az alkotmányjogi tanács véleménye szerint a négy regionális tanács tagjainak száma nem felel meg a demográfiai megoszlásnak, a kanakok lakta területeken ugyanis kevesebb választó választhat egy tanácstagot, mint a fővárosban, nouméában és annak környékén. a törvényjavaslat parlamenti vitája során a kormány arra hivatkozott, hogy épp ezzel akarta ellensúlyozni nouméa eddigi túlsúlyát a szigetcsoport többi területével szemben.

mivel az alkotmányjogi tanács magát a törvényt nem nyilvánította alkotmányellenesnek, csak egy paragrafusát, elegendő ennek a vitatott paragrafusnak új szövegezésben való elfogadása.

B

mitterrand elnök a parlament rendkívüli ülészakának gyors összehívásával mindenesetre kifejezésre juttatta azt az elhatározását, hogy az új-kaledóniára vonatkozó törvényt mielőbb életbe léptessék és - ha a tervezettnél később is -, de mielőbb megtarthassák a regionális tanácsi választásokat.

ds/hl pi

10.06 100885 1499

-.-

sk0013 4 230 mtik1015

szovjet moratórium-egyesült államok - apn /1.rész/

moszkva, 1985. augusztus 10. /apn/ - az egyesült államok azzal válaszolt a mindenféle atomrobbantás egyoldalú szüneteltetését magábfoglaló szovjet kötelezettség-vállalására, hogy ronald reagan elnök a hét elején közölte: washington nem hajlandó csatlakozni a szovjet felhíváshoz, mivel a kétoldalú moratórium ugymond csak moszkva számára jelent előnyöket.

ezzel kapcsolatban az apn szemleirője, vlagyimir osztrovszkij emlékeztet arra, hogy reagan a fehér házba is már úgy vonult be, hogy az egyesült államok fölött kitérült „sebezhetőségi ablakról,, beszélt szélteben-hosszában. e szavakkal tovább zsonglorkodva caspar weinberger amerikai hadügyminiszter több alkalommal is nyilvánosan azt bizonygatta, hogy az egyesült államok katonai téren elmaradt a szovjetuniótól, s az amerikai biztonságot veszély fenyegeti.

az egyesült államok 1981-re már két és félszer több atomrobbanótöltetet szerelt fel a tengeralattjáróin elhelyezett ballisztikus rakétáira, mint ilyesféle rakétáira a szovjetunió. ekközben reagan fennen hangoztatta, hogy az egyesült államok a 70-es években „tétlen volt,, „, visszafogottságot tanusított,, s ennek következtében jött létre a „sebezhetőségi ablak,, az amerikai elnök elsiklott afelett, hogy ebben az időszakban épp az egyesült államok szerelt fel naponta átlagosan három új atomtöltetet hadászati célbajuttató eszközeire - mutat rá az apn hirmagyarázója. ennek következtében, amíg 1970-ben az egyesült államok alig több mint ötezer atomtöltetet lett volna képes célba juttatni, addig jelenleg már több mint tizenkétezer egységnyi ilyen töltet áll a rendelkezésére.

amikor az amerikai elnök meghirdette „csillagháborus,, ürfegyverkezési programját, úgy próbálta feltüntetni, hogy az a nukleáris ballisztikus rakétákat megsemmisítő eszköztár létrehozását

B

jelent. weinberger pedig mindenkit arról akart meggyőzni, hogy a ,,hadászati védelmi kezdeményezés,, /sdi/ nem jelent fegyverkezési versenyt, sőt az nem fegyverzet, ráadásul nem is fegyver létrehozását célozza. ugymond ártalmatlan módszer fegyverek megsemmisítésére.

a valóság viszont az, hogy a kalifornia állambeli livermore lawrence nevű országos laboratóriumában a tudósok már öt éve dolgoznak a nukleáris gerjesztésű röntgensugarak létrehozásán. a pentagon ezek segítségével akarja megsemmisíteni a világűrben vagy nem sokkal indításuk után az ellenfél rakétáit. az ilyen fegyver létrehozásához pedig az amerikaiaknak atomrobbantási kísérleteket kell végezniük, mert máskülönben le kell mondaniuk megteremtésükről. /folyt./

ps pi

10.29 100885 2616

--

sk0014 4 230 mtik1016

szovjet moratórium - egyesült államok - apn /2.rész/

az új, nagy pusztítóhatású atomfegyverek, köztük a kozmikus csapásmérő rendszerek, amelyekkel washington ki akarja egészíteni hadászati fegyvertárát, kísérletigényesek. ilyen fegyverek az mx-rakétákra és a víz alól indítható trident-2 rakétákra szerelhető robbanótöltetek is, amelyek a szovjetunóra mérendő első csapás végrehajtását szolgálják. ronald reagan ezért nem hajlandó elfogadni az összes atomrobbantások szüneteltetését tartalmazó szovjet javaslatot - mutat rá az apn hirmagyarázója.

ps pi

10.31 100885 0573

--

sk0015 4 230 mtik1017

honecker - Lusev

berlin, 1985. augusztus 10. /mti/ - erich honecker, az nszep központi bizottságának főtitkára, az ndk államtanácsának és nemzetvédelmi tanácsának elnöke pénteken fogadta pjotr lusev hadseregtábornokot, a németországban állomásozó szovjet hadseregcsoport ujonnan kinevezett főparancsnokát.

a neues deutschlandnak, az nszep központi lapjának szombati beszámolója szerint a találkozáson véleményt cseréltek a jelenlegi katonapolitikai helyzetről és sikraszálltak a szovjet hadseregcsoport és az ndk nemzeti néphadserege közötti együttműködés továbbfejlesztése mellett.

pc/hl pi

11.57 100885 0617

--

sk0016 4 230 mtik1018

a pkp a választásokról

lisszabon, 1985. augusztus 10. /taszsz/ - a portugál kommunista párt követeli a szocialista-szociáldemokrata kormánykoalíció azonnali lemondását. octavio pato, a pkp kb pb tagja szombaton tartott lisszaboni sajtóértekezletén rámutatott, hogy a kormány súlyosan megsérti megbízatását s tevékenységével lejáratja a választási küzdelem demokratikus folyamatát.

a kormány az októberre előrehozott idő előtti parlamenti választások előtt elnöki megbízatás alapján tevékenykedik. haladó pártok és szervezetek megítélése szerint a kormány megbízatását választási céljainak előmozdítására használja fel.

ta ml

14.33 100885 0652

ll

--

kül

- 14 -

1985.08.10.

sk0017 4 300 mtik1019

egyiptom - libia

kairó, 1985. augusztus 10. /mti/ - az egyiptomi elnök kemény bírálatot intézett szombaton libia címere, bár nem nevezte meg az egyiptommal esztendőik óta feszült viszonyban álló észak-afrikai szomszédországot. hoszni mubarak, „könyörtelen és erőteljes visszavágást”, helyezett kilátásba mindazoknak, akik külföldről akarják aláásni egyiptom stabilitását.

kifogásolta mubarak elnök az arab liga egyes tagállamainak magatartását is, mert a casablancai csonka arab csúcserkekezleten nem álltak a jordániai királyság és a palesztinai felszabadítási szervezet különtárgyalásokat előirányzó kezdeményezésének pártjára. amiatt is elmarasztalta őket, hogy nem hívták vissza egyiptomot az arab ligába a camp david-i paktum előidézte száműzetésből.

a libiának címzett, alig burkolt figyelmeztetés olyan időpontban hangzott el, amikor a „fénylő csillag”, fedőnevű, közös amerikai-egyiptomi hadgyakorlatok folynak. a manőverek több térségbeli országra terjednek ki, de csütörtökön a libiai határoktól háromszáz kilométernyire tetőztek partraszállási gyakorlatokkal. ezek még semleges megfigyelők szerint is aligha védelmi jellegűek.

egyiptom és libia viszálysorozatának legutóbbi fejleménye, hogy moamer el-kadhafi nemrég kijelentette: országa nem tart igényt az egyiptomból érkezett mintegy kétszázézer munkás és értelmiségi szolgálataira.

pk/gi ml
14.57 100885 1393

-. -

kül

- 15 -

1985.08.10.

sk0018 4 230 mtik1020

szovjet-kinai szakszervezeti

peking, 1985. augusztus 10. /taszsz/ - az kínai országos szakszervezeti szövetség meghívására szovjet ágazati szakszervezetek küldöttsége tesz látogatást az ázsiai országban.

a szovjet és kínai szakszervezetek huszéves szünet után létesítettek ismét kapcsolatot egymással. ezt hangsúlyozta fan csiang, a kínai szakszervezeti szövetség titkárságának tagja, aki a szovjet vendégek tiszteletére adott fogadáson üdvözlését küldte a szovjet munkásosztálynak és sikereket kívánt neki a szocializmus építésében.

a kínai szakszervezeti szövetség a partnerek „ideológiai álláspontjától és szervezeti jellegétől függetlenül”, építi kapcsolatait más országok szakszervezeteivel - mondta fan csiang.

a szovjet szakszervezeti küldöttség találkozott a kínai ágazati szakszervezetek képviselőivel és a kínai-szovjet baráti társaság vezetőivel. a delegáció szombaton vidéki körutra indult.

gó ml

15.02 100885 0949

-. -

sk0019 4 230 mtik1021

usa - fülöp-szigetek

manila, 1985. augusztus 10. /taszsz/ - élénk tiltakozást keltett a fülöp-szigetek lakossága között az, hogy a constellation atommeghajtású anyahajó vezetésével amerikai flottaegység érkezett az ország területi vizeire. megfigyelők emlékeztetnek rá, hogy az erőfitogtatás egybeesett a japán városok elleni amerikai atomtámadás 40-ik évfordulójával.

manilában nagy tömegek tüntettek az egyesült államok nagykövetsége előtt. a felvonulók követelték az országban létesített amerikai katonai támaszpontok felszámolását és a két ország közötti katonai szerződések felmondását.

at ml

15.09 100885 0626

-. -

sk0020 4 230 mtik1022

libanon - harcok

bejrut, szidon, 1985. augusztus 10. /afp/taszsz/reuter/ap/ - szombat hajnalban kiujultak a harcok bejrutban. a libanoni fővárost kettéosztó „zöld vonal”, mentén keresztény milicisták és muzulmán fegyveresek nyitottak tüzet egymásra. a lövöldözésben kilenc ember meghalt, negyvenegy pedig megsebesült.

a mostani csatározások hetek óta a leghevesebbek voltak bejrutban: tüzérségi belövésnek érték a muzulmán és a keresztény városrészek olyan pontjait is, amelyek igen távol esnek a demarkációs vonaltól. szintén lövedékek robbantak az elnöki palota közvetlen közelében.

a siita amal mozgalom fegyveresei szombaton hajnalban megtámadták az izraeli katonák és a dél-libanoni izraelbarát hadsereg egyik állását az ország déli részén. a mozgalom szóvivőjének bejelentése szerint a támadók négy katonát - köztük izraelieket - megöltek.

az izraeli hadsereg egységei ugynevezett partizánvadász akció keretében szombaton ferobbantottak három házat a megszállt dél-libanoni területeken.

gó ml

15.23 100885 1038

-.-

sk0021 4 230 mtik1023

uganda - amesztia

kampala, 1985. augusztus 10. /ap/upi/dpa/ - a két héttel ezelőtt megalakult új ugandai katonai vezetés szombaton 1,2 ezer olyan politikai foglyot bocsátott szabadon, akiket még az előző kormány börtönzött be.

a szabadon engedett foglyok - köztük több volt miniszter - nagy részét teherautókon szállították el a kampalától 11 kilométerre lévő Luzira börtönből a város főterére. hírek szerint még mintegy 200 maradt börtönökben.

a hatalomátvétel óta ugandában 100 embert tartóztattak le - ők a megbuktatott obote biztonsági szolgálatához tartoztak.

tito okello elnök szombaton újabb felhívást intézett az ország ellenzéki erőkhöz, sürgetve, hogy tegyék le a fegyvert s csatlakozzanak az új vezetéshez. okello azt ígérte, hogy az országban egy éven belül választásokat tartanak. az nra közölte, hogy tanulmányozni fogja az elnök tárgyalási ajánlatát. egy korábbi nyilatkozata viszont három feltételhez köti a tárgyalások megkezdését: a tárgyalások legyenek „semleges”, területen; közvetítőként vegyenek részt rajta a kenyai és a tanzániai kormány képviselői; okello ne államfőként, csupán katonai képviselőként legyen jelen.

at ml

16.04 100885 1187

-.-

sk0022 4 230 mtik1024

rövid hírek

északir protestánsok felvonulása

londonderry, 1985. augusztus 10. /upi/afp/ - londonderryben mintegy 15,000 protestáns felvonulással emlékezett meg a katolikus seregek felett 296 évvel ezelőtti aratott győzelemre. a felvonulás előtt a rendőrség katolikus fiatalokkal csapott össze az észak-írországi városban. a rendőrök gumilövedékekkel oszlatták szét a gyújtópalackokat hajigáló fiatalokat. nyolc rendőr könnyebben megsérült.

sri lanka - robbantás

colombo, 1985. augusztus 10. /reuter/ - négy rendőr meghalt sri lanka északi részén, amikor gépkocsijukkal egy aknára futottak. feltételezik, hogy tamil szakadárak aknázták el az utat vavuniya városában. a robbanás további két rendőrt és egy járókelőt megsebesített. az akna felrobbanása után a biztonsági erők egy osztaga lövöldözni kezdett és felgyújtott több boltot. szemtanuk szerint a lövöldözésben hat, vagy hét ember meghalt.

stockholm - verekedés

all

1985.08.10.

stockholm, 1985. augusztus 10. /ap/ - tömegverekedés robbant ki péntek éjjel a rendőrök és mintegy ezer fiatal között stockholm belvárosában. a fiatalok egy rockkoncert után csaptak össze a karhatalmi erőkkel. a négyórás verekedésben két rendőr könnyebben megsérült, 32 fiatalt őrizetbe vettek.

afganisztán - választások

kabul, 1985. augusztus 10. /taszsz/ - az afgán forradalmi tanács elnöksége helyhatósági választásokat írt ki az országban augusztus 11-re. a helyi népképviselői szervek tagjait első alkalommal választják meg afganisztánban.

izrael - sztrájk

damaszkusz 1985. augusztus 10. /taszsz/ - izraelben több mint 70 ezer vidéki közalkalmazott lépett sztrájkba. a munkabeszüntetéssel magasabb fizetést és jobb munkakörülményeket követelnek.

gó ml

16.30 100885 1748

-.-

sk0023 4 230 mtik1025

dél-afrika

fokváros, johannesburg, 1985. augusztus 10. /afp/upi/dpa/ - szombaton folytatódott a zavargások a dél-afrikai durban külvárosában. több esetben feketék és indiaiak csaptak össze. sok ház és üzlet kigyulladt, több helyen fosztogatások voltak. a rendőrség könnygázt és lőfegyvert használt a zavargások megfékezésére.

a legújabb jelentések szerint durban külvárosában eddig 54 ember vesztette életét, a kórházakban többszáz sebesültet lőfegyver okozta sebekkel ápolnak.

fokváros közelében a rendőrség szombaton tizenkilenc személyt tartóztatott le a zavargásokban meghalt egyik tüntető temetésén. az őrizetbe vettek között van allan boesak tiszteletes, a református világszövetség elnöke, neves polgárjogi harcos.

a törvényen kívül helyezett dél-afrikai ellenzéki mozgalom, az afrikai nemzeti kongresszus /anc/ nyilatkozatban ítélte el pieter botha dél-afrikai államfőnek az amerikai és brit kormány

1985.08.10.

képviselőivel bécsben folytatott tárgyalásait. „a bécsi tárgyalások célja, hogy újabb módot találjanak a dél-afrikai demokratikus törekvések elfojtására,, - hangsúlyozza az anc lusakában szombaton kiadott közleménye.

at ml

17.08 100885 1174

-.-

sk0024 4 230 mtik1026

chile - tiltakozó nap - 2.

santiago de chile, moszkva, 1985. augusztus 10. /efe/afp/taszsz/ - két ember meghalt és husz megsebesült chilében a pénteki tiltakozási napon történt összecsapások során. a rendőrség mintegy 180 embert letartóztatott.

a két ember - egy férfi és egy nő - a chilei főváros egyik szegénynegyedében vesztette életét, amikor a rendőrök tüzet nyitottak a diktatura ellen tüntetőkre.

az országos tiltakozási nap megmutatta, hogy chilében egyre szélesedik a diktaturával szembeszálló erők tábora - állapítja meg szombati kommentárjában a taszsz. pinochet tábormok lassan már csak az amerikai támogatásnak köszönheti, hogy hatalmon tud maradni. a diktátor az ország szuverenitásának kiárusításával hálálja meg washington segítségét. erre mutat a chilei kormánynak az a nemréggi döntése, hogy az egyesült államok katonai támaszpontot építhet a chilei fennhatóság alá tartozó husvét-szigeten - írja a taszsz.

gó ml

18.06 100885 0963

de

-.-

sk0025 4 230 mtik1027

időjárás

halál a hegyekben

zürich, 1985. augusztus 10. /reuter/ - hegyi mentők megtalálták annak a két francia hegymászonak a holttestét, akik kedden tűntek el a svájci alpokban. a mentők szombati jelentése szerint a hegymászók halálát a hideg és a kimerülés okozta. /pénteken a pointe-dufour csúcson találtak rá két megfagyott olasz hegymászóra/. ezen a héten, főleg a zord időjárási viszonyok következtében hatan vesztették életüket a svájci alpokban.

india - áradás

uj-delhi, 1985. augusztus 10. /reuter/ - az india északi részén, pandzsáb államban pusztító árvizek újabb három emberéletet követeltek s többszáz lakóházat döntöttek romba. a pti indiai hírügynökség szombati jelentése szerint pandzsábban és két másik szomszédos államban eddig 143 halálos áldozata van a monszun esők által okozott árvizeknek.

indonézia - földrengés

dzsakarta, 1985. augusztus 10. /ap/ - erős földrengés rázta meg szombat hajnalban az indonéziához tartozó jáva nyugati részét. a rengés 13 percig tartott, erőssége elérte az 5,2 fokot a richter-skálán. károkról eddig nem érkezett jelentés.

at ml

18.42 100885 1133

--

sk0026 1 230 mtik1028

javítás a mtik 1025-re

mai mtik 1025 sz. hírünk /dél-afrika/ 4.bek.2. sorban a név és a funkció helyesen:

pik bo t h a dél-afrikai külügyminiszter

áe

18.43 100885 0190

--

sk0027 4 230 mtik1029

szudán-egyiptom

kartum, 1985. augusztus 10. /reuter/ - szudán hivatalosan kérte egyiptomtól dzsaafar nimeri volt államfő kiadatását - közölte szombaton gazuli dafallah szudáni miniszterelnök. szudáni megítélés szerint nimeri semiképpen sem tekinthető politikai menekültnek - hangsúlyozta sajtótájékoztatóján a szudáni miniszterelnök.

dafallah szerint egyiptom hivatalosan még nem válaszolt szudán kiadatási kérelmére. viszont hoszni mubarak egyiptomi elnök már korábban kijelentette: országában az alkotmány tiltja a politikai menedékjogot kérők kiadását.

nimeri washingtoni látogatásról érkezett kairóba, amikor szudán haladó erői idén áprilisban megdöntötték rendszerét.

at ml

19.18 100885 0711

--

sk0028 4 230 mtik1030

kiegészítés mtik1023-hoz /uganda/

budapest, 1985. augusztus 10. /mti/ - uganda című hírünk 4. bekezdésének 4. sorában szereplő nra az ország legnagyobb ellenzéki szervezete, a nemzeti ellenállási hadsereg.

külturnus
19.20 100885 0237

-.-

sk0029 4 230 mtik1031

két közel-keleti hír

amerikai-szaudi

dzsidda, 1985. augusztus 10. /ap/kuna/ - john whitehead amerikai külügyminiszter-helyettes szombaton szaud-arábiába érkezett, hogy fahd királlyal, az ország államfőjével, valamint diplomáciájának vezetőjével a legfrisebb közel-keleti fejleményekről tárgyaljon. előzőleg jordániában, egyiptomban és izraelben tanácskozott a még megalakítandó jordán-palesztin küldöttség és az amerikai fél közötti tárgyalások előkészületeiről.

casablanca - libanoni vélemények

bejrut, 1985. augusztus 10. /ap/ - rasid karami libanoni miniszterelnök és egyik minisztere, nabih berri, a libanoni siiták vezetője is bírálóan szólt szombaton a casablancái csuka csucs határozatairól. karami a casablancában hozott döntéseket „írásgyakorlatnak”, minősítette. nabih berri miniszter azt kifogásolta, hogy a csucs okmányaiából hiányoznak az izraellel való szembenállásról szóló állásfoglalások.

mint ismeretes, libanon több más közel-keleti országgal együtt nem vett részt a pénteken végetért arab csucskonferencián.

kő ml

19.49 100885 1080

-.-

sk0030 4 800 mtik1033

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0022-ig
budapest, 1985. augusztus 10. /mti/

sk0001 két rövid hír

viborg /dánia/: nevük: hirosima, nagaszaki
amszterdam: lopott festmény

sk0002 kubai tiltakozó jegyzék
sk0003 újabb mérgezett borok
sk0004 dél-afrika
sk0005 chile - tiltakozó nap
sk0006 kísérletek moratóriuma - pravda
sk0007 rövid hírek

moszkva: szovjet hajók tunéziai látogatása
bukarest: ceausescu - strauss
belfast: gyújtóbombák az expressz-vonaton

sk0008 ii. jános páp pápa
sk0009 falkland/malvin-/szigetek
sk0010 kb-határozat az oktatási reformról 1. rész
sk0011 kb-határozat az oktatási reformról 2. rész
sk0012 francia parlament - rendkívüli ülészak
sk0013 szovjet moratórium - egyesült államok - apn 1. rész
sk0014 szovjet moratórium - egyesült államok - apn 2. rész
sk0015 honecker - lusev
sk0016 a pkp a választásokról
sk0017 egyiptom - libia
sk0018 szovjet-kínai szakszervezeti
sk0019 usa - fülöp-szigetek
sk0020 libanon - harcok
sk0021 uganda - amnesztia
sk0022 rövid hírek

londonderry: protestánsok felvonulása
colombo: sri lanka - robbantás
stockholm: stockholm - verekedés
kabul: afganisztán - választások
damaszkusz: izrael - sztrájk /folyt./

ml/gi
20.14 100885 1380

-.-

kül

- 24 -

1985.08.10.

sk0031 4 800 mtik1034

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0023-sk0031-ig

sk0023 dél-afrika
sk0024 chile - tiltakozó nap - 2.
sk0025 időjárás

zürich: halál a hegyekben
uj-delhi: india - áradás
dzsakarta: indonézia - földrengés

sk0026 javítás az sk0023-as hirre
sk0027 szudán - egyiptom
sk0028 kiegészítés az sk0027. sz. hirhez
sk0029 két közel-keleti hír
dzsidda: amerikai-szudáni
bejrut: casablanca - libanoni vélemények
sk0030 tartalomjegyzék 1.
sk0031 tartalomjegyzék 2.

- v é g e -

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor
szerkesztette: pírityi sándor
marton lászló

20.15 ml/gi
100885 0840

.-.